

Høringsvar fra Sanitetskvinnene om ny postlov

Sanitetskvinnene er Norges største kvinneorganisasjon med 44 000 medlemmer og 550 lokalforeninger over hele landet. Vi eier og drifter et stort antall ideelle virksomheter i spennet fra store sykehus som leverer spesialisthelsetjenester til kommunale omsorgsboliger. Vi er også en stor nasjonal beredskapsorganisasjon med 5500 beredskapsfrivillige.

Våre frivillige rykker ut ved kriser og driver forebyggende beredskapsarbeid. Vi samarbeider med 160 kommuner, og har plass i kommunale beredskapsråd og fylkesberedskapsråd. I tillegg har vi nasjonale samarbeidsavtaler med Helsedirektoratet, DSB og Politidirektoratet. Sanitetskvinnene har også et engasjement i Heimevernet, med representanter i både Landsrådet og alle 11 distriktsråd. Sanitetskvinnene har en rekke aktivitetstilbud rettet mot eldre, og er en av initiativtakerne bak nettverk for eldre frivillighet, sammen med Livsglede for eldre og Frelsesarmeen.

Overordnet

Et lands postvesen er mer enn kun formidling av brev og pakker. Det er en utbygget infrastruktur som skal nå alle innbyggere over hele landet. Over tid har Posten gradvis redusert sin tilstedeværelse og omfanget av sine tjenester. Dette har skjedd gjennom en kombinasjon av endret etterspørsel og nye regler som har vært ment å sikre konkurranse, noe som er godt beskrevet i høringsnotatet. Sanitetskvinnene frykter at forslaget til ny postlov vil bidra til en ytterligere svekking av postens infrastruktur.

Fremfor å foreslå en ytterligere nedbygging av postens tilbud, slik denne loven legger opp til med færre postombæringsdager, mener vi det vil være klokt å se mulighetene som ligger i å ha en tjeneste som er rigget for å nå ut til alle norske husstander.

Endret demografi

Fremover blir vi flere eldre, og det er et politisk ønske om at alle skal bo lenger hjemme. Samtidig som befolkningen blir eldre, får vi færre i yrkesaktiv alder. Dette er et utfordringsbilde som er godt beskrevet i alt fra perspektivmeldingen til helsepersonellkommissjonens rapport. For å lykkes med å opprettholde god livskvalitet for hele befolkningen, må vi bruke samfunnets ressurser klokt.

Frivilligheten har en nøkkelrolle i det utfordringsbildet Norge står overfor de neste årene. På den ene siden kan vi tilby meningsfulle aktiviteter, slik Sanitetskvinnene gjør med *Kløvertur* eller *Kanskje kommer kongen*, et måltidsfellesskap for hjemmeboende eldre. På den andre siden vil mange av nåtidens og fremtidens pensjonister kunne bidra som frivillige, og bruke tiden sin på meningsfylt aktivitet som gir noe tilbake til samfunnet. Sanitetskvinnene er en frivillig organisasjon i vekst. Vi har lokalforeninger over hele landet, og mange av våre frivillige rekrutteres via venner og bekjente, akkurat som mange av de som deltar på aktiviteter blir invitert med av noen som allerede er aktive. Men selv en stor organisasjon som vår, vil ikke nå alle. Mange vet kanskje ikke at det finnes et tilbud om aktivitet, eller en mulighet til å bli frivillig. Ikke alle har ferdighetene til å oppsøke informasjon på egenhånd. Vi mener at det å koble postens fysiske tilstedeværelse over hele landet til kommunene og

frivilligheten, og i større grad utnytte postens infrastruktur til å få ut informasjon til hjemmeboende eldre er noe som bør vurderes. En måte å gjøre det på, er å gi posten ansvar for dørterskeltjenester, slik som er blitt forsøkt noen steder. Vi støtter KS høringsinnspill om å integrere dørterskeltjenester i posttjenesten, med finansiering fra samferdselsdepartementet.

Med en eldre befolkning, som også skal bo lenger hjemme, vil det også være viktig å ha kartleggende hjemmebesøk hos alle innbyggere over en viss alder. Målet med et slikt hjemmebesøk er å avdekke risiko, og slik sette inn riktige tiltak tidlig i tiltakstrappen. Dette er en av fire satsninger som nettverket for eldre frivillighet etterlyser. Vi ber departementet vurdere hvorvidt posttjenesten kan spille en rolle i en slik ordning med obligatorisk hjemmebesøk hos eldre.

Beredskap

Vi lever i en urolig tid, og både ekstremvær og en ny pandemi er reelle fremtidige scenarioer. Å nå ut med nødvendig informasjon om egenberedskap er et viktig tiltak for at befolkningen skal være forberedt. Våre frivillige gjør mye opplysningsarbeid om egenberedskap, men slik vi ser det er det kun posttjenesten som har mulighet til å nå alle med viktig, skriftlig informasjon. På samme måte, er det postvesenet som kan sikre levering av medisiner hjem dersom det skulle komme en ny pandemi der mennesker med høy risiko må holde seg hjemme.

For å sikre en god totalberedskap i hele landet, er det et mål å ha en motstandsdyktig befolkning. Mange eldre og mennesker som bor alene, ofte med lange reiseavstander, kan bli ekstra sårbare. For dem er det å ha treffpunkter med samfunnet, slik man har med posttjenesten, noe som kan motvirke ensomhet og sikre informasjonsutveksling. Dette er et av flere elementer, som kan gi en motstandsdyktig befolkning.

Vi mener derfor at en reduksjon i antall postombæringsdager, og en generell nedbygging av posttjenesten, vil svekke totalberedskapen i Norge.

Vennlig hilsen

May Britt Buhaug

Konstituert generalsekretær